

ÚVOD: CO HLEDÁM A JAK TO HLEDÁM	9
Některé rysy metody	11
1 SOCIALIZACE (V) UMĚNÍ	17
1.1 Neohrabaný pojem „socializace“	17
1.2 Socializace v pohledu sociologie a psychologie	17
1.3 Socializace jako „public art“	22
1.4 Socializace jako princip dějin	24
2 CO JE UMĚLECKÉ DÍLO?	27
2.1 Umělecké dílo v pojetí Vlastimila Zusky	28
2.1.1 Umělecké dílo jako ideální předmět	29
2.1.2 Celostní charakter díla, tvorby i recepce	31
2.1.2.1 Figura a pozadí	32
2.1.3 Sociální horizont recepce	34
2.1.4 „Rozštěpení“ osoby tvůrce/recipienta	35
2.1.5 Časový a „horizontový“ rozměr tvorby/recepce	35
2.1.6 Neinteresovaný zájem	36
2.2 „Užité“ a „angažované“ umění	37
2.3 Otázka spirituality a „spiritualizace“ uměleckého díla	38
2.3.1 Zuidervaartův model spirituality	39
2.4 Tvorba/recepce bez porozumění – meze fenomenologického přístupu ke skutečnosti	41
3 DĚJINNOST – PŘÍSTUPY K EVROPSKÝM DĚJINÁM	49
3.1 Evropa žije dějinně	49
3.2 Post-fenomenologický přístup k dějinám	51
3.3 Kritika fenomenologického postoje	52
3.3.1 Pavel Kouba	52
3.3.2 Zuidervaartova kritika Heideggera	53
3.3.3 Petříčkovo „navazování“	55
4 POČÁTEK DĚJIN	61

5	PROMĚNY UMĚLECKÉHO VÝRAZU V ANTICE	67
5.1	Řecko	67
5.1.1	Archaické řecké sochařství: kúros	67
5.1.2	Řecká architektura	70
5.2	Řím	72
6	KŘESŤANSTVÍ	75
6.1	Středověké křesťanské umění	78
6.2	Krása tehdy a dnes	80
7	RENEŠANCE A HUMANISMUS	83
7.1	Svět, „jehož jsme součástí“ – „vrženost“	85
7.2	Heideggerův „Věk obrazu světa“	90
7.3	Lineární perspektiva	91
8	POCHYBNOSTI O RACIONÁLNÍM SVĚTĚ – BAROKO A PROTIREFORMACE	95
8.1	Kusthistorische Grundbegriffe Heinricha Wölfflina	95
8.1.2	Dürer, sv. Jeroným × Rembrandt, sv. Pavel	97
8.2	Baroko a socialistický realismus	101
9	DEVATENÁCTÉ STOLETÍ (PRŮMYSLOVÁ A DEMOKRATICKÉ REVOLUCE)	107
9.1	Povaha soužití a jeho proměny	107
9.2	Demokratické revoluce	108
9.3	Pozitivismus	111
9.3.1	Příběh rychtáře Vaváka	112
9.4	Hermeneutika – „přenos“ – společnost	113
9.5	Proměněna sociální role umění	114
9.6	Pierre Bourdieu	116
9.7	Nové postavení umění ve společnosti	118
10	„ČISTÉ UMĚNÍ“ – POČÁTEK MODERNY	121
10.1	Krás a diferenciac celku	124
10.2	Edouard Manet	125
10.3	Čisté umění a styl	126
10.4	Umění a ekonomika	131
10.5	Moderna	131
10.6	Kubismus	135
10.7	Pokus o identifikaci „pravého slova“	136

11	INFORMEL A ABSTRAKTNÍ EXPRESIONISMUS	139
11.1	Ještě jednou „svět, do kterého jsme vrženi“	139
11.2	Informel	142
11.3	Dubuffet	145
11.4	Informel a angažované umění	146
11.5	Abstraktní expresionismus	147
11.5.1	Teorie a teoretici	147
11.5.1.1	Výstava v Královské akademii v Londýně	151
12	AKČNÍ UMĚNÍ	157
12.1	Pollock > Kaprow, šedesátá léta	157
12.1.1	Kaprow se hlásí k Pollockovi	157
12.1.2	Warholovy Brillo Boxes	158
12.1.2.1	Osobní vzpomínka na setkání s Brillo Boxes	163
13	POSTMODERNA	167
13.1	Nástup postmoderny jako uměleckého slohu	169
13.2	Neoexpresionismus a eklektismus	172
13.3	Některé teorie postmoderny: univerzální a globální celek	176
13.4	Neurčitá hranice mezi modernou a postmodernou	178
	ZÁVĚR: SOCIÁLNÍ ROLE UMĚNÍ JAKO PROBUZENÍ BYTOSTNÉ NEJISTOTY?	181
	SUMMARY	185
	POUŽITÁ LITERATURA	188